

Valvontaosasto
Rehu- ja lannoitevalvontayksikkö

Pvm
9.4.2015

Dnro

REHUJEN ALKUTUOTANNON VALVONTA 2015

Elintarviketurvallisuusvirasto Evira varmistaa rehujen laatua valvomalla ja analysoimalla maahantuotuja, kotimaassa valmistettuja ja markkinoilla olevia rehuja sekä tarkastamalla rehualan toimijoiden toimintaa. Valvonnan tarkoituksena on varmistaa, että rehut ovat turvallisia, jäljitettävissä ja ne täyttävät lainsäädännön vaatimukset. Rehujen turvallisuudesta vastaavat rehualan toimijat, mukaan lukien viljelijät. Rehujen jäljitettävyys on tarpeen, jotta rehuja voidaan mahdollisessa vaaratilanteessa, esimerkiksi salmonella, vetää kohdenetusti pois markkinoilta.

Rehuketjua valvotaan vuosittain laadittavan valvontasuunnitelman mukaisesti. Rehulainsäädännön vaatimukset koskevat myös kaikkia rehualan alkutuotannon toimijoita eli kasveja rehuksi viljeleviä, rehuja sekoittavia ja tuotantoeläimiä ruokkivia tiloja. Maatilojen rehuvalvonta on osa maataloustukiin liittyvää niin sanottua täydentävien ehtojen valvontaa. Täydentävien ehtojen vaatimusten noudattaminen on useimpien maataloustukien maksamisen ehtona. Evira käyttää maatilojen rehuvalvonnassa apunaan elinkeino-, liikenne- ja ympäristökeskuksia (ELY-keskukset), jotka valvovat noin 1 %:n EU:n suoria tai osarahoitteisia maataloustukia hakevista eläin- ja kasvintuotantotiloista rehujen osalta.

Rehujen alkutuotannon valvontakohteet liittyvät rehujen turvallisuuteen ja jäljitettävyteen:

- kielletyn eläinvalkuaisen käyttö ruokinnassa
- kullekin eläinlajille soveltuvan eläinvalkuaisista sisältävän rehun käytön varmistaminen
- rehujen varastointi
- rehukirjanpito
- kasvinsuojeluaineiden ja biosidien käyttökirjanpito
- rehujen hankinta rekisteröidyltä tai hyväksytyltä rehualan toimijalta

Ruokinnassa kielletyn eläinvalkuaisen käytön valvomiseksi ELY-tarkastaja ottaa tilalta rehunäytteen. Näytteestä tutkitaan Evirassa mikroskooppisella menetelmällä sisältäkö näyte lihaluu-, veri- tai kalajauhoa. Analyysin yhteydessä todetaan myös mahdolliset muut visuaaliset poikkeamat rehussa, kuten elävät tuohyönteis, torajyvät ja hukkakaura, jotka eivät johda täydentävien ehtojen laiminlyönteihin vaan rehulain mukaisiin toimenpiteisiin. Evira voi käyttää rehunäytettä myös muuhun lakisääteiseen valvontaan pistokoeluoontoisesti, kuten mykotoksiinien, dioksiinien tai kasvinsuojeluainejäämien tutkimiseen. ELY-tarkastajat ottavat myös säilörehunäytteitä kansalliseen seleeniseurantatutkimukseen. Evira lähettää viljelijälle näytteen tutkimustodistuksen ja päätöksen sekä kopion myös rehualan alkutuotannon toimijan valvonta -lomakkeesta, johon Evira on tehnyt näytteen tulokseen liittyvät ja muut tarvittavat merkinnät. Lisäksi Evira postittaa valitusosoituksen rehun analyysituloksesta, mikäli Evira määrää toimenpiteitä tilalle rehunäytteen tuloksen johdosta. Jos olet tyytymätön Eviran antamaan päätökseen analysoidusta rehusta, valita päätöksestä viipymättä.

ELY-tarkastaja kertoo tarkastuksessa tehdyt havainnot, pöytäkirjan sisällön sekä menettelyn pöytäkirjan toimittamisessa ja allekirjoittamisessa. Mikäli et hyväksy havaintoja, anna lisäselvityksiä kohdista, joista olet eri mieltä. Allekirjoittaminen ei poista viljelijän oikeutta antaa lisäselvityksiä valvontaan.

Rehuvalvonta perustuu pääasiassa rehulakiin 86/2008, yleisen elintarvikeasetukseen (EY) N:o 178/2002, rehuhygieniasetukseen (EY) N:o 183/2005, TSE-asetukseen (EY) N:o 999/2001, asetukseen rehualan toiminnanharjoittamisesta 548/2012, ja asetuksen 665/2010 maidon, maitopohjaisten tuotteiden ja maidon prosessoinnista syntyvien sivutuotteiden käytöstä elintarviketuotantoeläinten ruokinnassa

Lisätietoja rehuista, rehualan toiminnasta ja valvonnasta: <http://www.evira.fi/portal/fi/elaimet/rehut/>